

De door beeldend kunstenaar Jelena Popadic (1964) gehanteerde bol-, ei-, cilinder- en kegelvormen zijn in hun diepste wezen dragers van textuur en licht. De oervormen, die aan de basis staan van vrijwel alle in de natuur voorkomende elementen, ondergaan in haar handen een bewerking van zandstralen of slijpen die ze niet alleen een symmetrisch voorkomen bezorgen, maar ze ook een bijna buitenaards karakter geven. Popadic gebruikt de zandstraal- en slijpmachine om te kunnen werken met licht, om te kijken wat licht met het materiaal doet, om te kunnen spelen met vorm, huid en materiaal. Ze geselt de huid van haar objecten met het zand, dat diep in het glas doordringt en er zelfs doorheen gaat. In latere objecten, waarin de kleurlaag is bedekt met een dikke laag helder kristal, wordt een schittering bereikt die te vergelijken is met het invallende licht op edelstenen. Heldere kleuren, geometrische vormen en een enigszins aaibare huid resulteren in poëtische objecten die sprankelen als een ijskristal of een fijngesneden diamant. De symmetrisch aangebrachte figuren refereren zowel aan de micro- als de macrokosmos: cirkels, moleculen, celvormen, kristallen en atomen. Sterke, rechte vormen die nu eens de mannelijke dan weer de vrouwelijke aspecten benadrukken. Jelena Popadic streeft in haar werk naar een balans tussen vorm en idee, materiaal en techniek, bedachtzaamheid en gevoeligheid, fragiliteit en expressie.

Piet Augustijn

Jelena Popadic: balans tussen vorm en idee, fragiliteit en expressie

Vorig jaar bracht Popadic op de Glaskunstbeurs een aantal nieuwe Unica, uitgevoerd in de bekende basisvormen waarmee ze al jaren werkt. "Het zijn vormen die associaties oproepen met oude culturen en dan vooral met heilige tempels", zei ze bij die gelegenheid daarover. "Maar het zijn ook universele vormen die in de natuur (molecuulstructuren) en de architectuur (observatoria voor sterren) voorkomen. Ik bewerk die vormen met een decoratie waarin de herhaling een belangrijke rol speelt en die de vorm versterkt." Het palet van haar werken is de laatste tien jaar geëvolueerd van de primaire kleuren naar pasteltinten en naar meer transparantie in de objecten. Naast deze unieke stukken liet ze nieuwe Leerdam Serica zien: de UFO's, uitgevoerd in twee verschillende maten. Ieder jaar realiseert Popadic ook multiples. In 2012 waren dat een lichtgroen (*Emerald*) en een transparant rood object (*Irene*), uitgebracht in een oplage van 9 exemplaren, genummerd en gesigneerd.

Sociale projecten

Jelena Popadic houdt van glas en het realiseren van objecten in dat voor haar zo intens doorvoelde materiaal. Maar ze voelt zich ook sterk sociaal betrokken, vooral bij jongeren. Zo investeert ze in het project *Future4Live*, een project voor studenten die meedoen aan masterclasses glas als medium in de kunst.

Ze verkoopt kleine objecten waarvan een deel van de opbrengst bestemd is voor dit project. Popadic hoopt dat ze op deze wijze een bijdrage kan leveren aan de opleiding van jongeren die geïnteresseerd zijn in dit wonderlijke materiaal. "In de huidige tijd verliezen veel opleidingen hun budget voor extra activiteiten, zoals masterclasses. Kunstenaars blijven inventief en zullen altijd

middelen vinden om hun creativiteit tot uitdrukking te brengen. Het project *Future4Life* draagt bij aan een verbetering van de situatie. Ik wil me daarvoor als vrijwilliger inzetten en heb afspraken gemaakt met het Nationaal Glasmuseum en de Glasblazerij, waar een eerste workshop in november heeft plaatsgevonden." (zie ook www.futureforlive.nl).

Jelena Popadic, *Leerdam UFO II*, 2012; in een mal geblazen kristal, gezandstraald; h 33 cm, Ø 35 cm. Serica. Uitvoering Royal Leerdam Crystal

Jelena Popadic, *Ruby*, 2012; vrij geblazen studiolglas, kleur onderlaag, gezandstraald; h. 21 cm, Ø 24 cm. Unica.

Jelena Popadic, *Amber silk screen*, 2012; vrij geblazen studiolglas, kleur onderlaag, gezandstraald; h. 17 cm, Ø 18 cm. Unica

Behalve dit project investeert Popadic ook in andere initiatieven voor kinderen en jongeren. "Mijn grootste liefdes in mijn leven zijn kinderen en kunst. Ieder jaar doneer ik een klein glaswerk aan een goed doel, meestal een organisatie op het gebied van jeugd- en jongerenwerk. De laatste drie jaar heb ik glazen harten geblazen met een korte, poëtische tekst. Die zijn bruikbaar voor meerdere doelen. Vorig jaar werd zo'n object aangeboden aan een luisteraar en supporter van FunX Radio, een Nederlands publiek radiostation dat zich richt op jongeren (15-24 jaar) en jongvolwassenen (25-34 jaar) in de grote steden, met nadruk op de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. De zender draait een grote diversiteit aan muziekstijlen, waaronder r&b, hiphop, dance, latin, reggae, Bollywood, arab en andere crossover stijlen uit Europa en andere delen van de wereld en geeft informatie over sport, politiek en cultuur. Ik ben een fervent en enthousiast radioluisteraar en vond ondersteuning van hun uitgangspunten van groot belang. De zender was in gevaar en werd met sluiting bedreigd. le-

Jelena Popadic, *Inner moon* (zwart), 2012; vrij geblazen studiolglas, kleur onderlaag, gezandstraald; h. 26 cm, Ø 28 cm. Unica

Jelena Popadic, *The little ones*, 2012; vrij geblazen studiolglas, kleur onderlaag, gezandstraald; links: h. 21 cm, Ø 14,5 cm | rechts: h. 22,5 cm, Ø 16 cm. Unica

dereen vocht op zijn of haar manier voor instandhouding van deze unieke zender.”

Het project *Spot & Dots* is een non-profit initiatief uit 2006, waarvoor Jelena Popadic een object in gelimiteerde oplage ontwierp. Doel van het initiatief is

om jongeren te steunen met projecten die een band hebben met kunst en design en het steunen van organisaties die jongeren de kans geven zich te ontwikkelen in die disciplines. “Elk jaar ontwerp ik een kleine serie glasobjecten die versierd zijn met kleurrijke ‘spots’ en ‘dots’. Mijn doel is om jeugdprojec-

ten op het gebied van kunst en design te ondersteunen. Tegelijkertijd is mijn intentie om het vakmanschap van glasblazen te steunen en om waardering voor dit prachtige kunst- en designmedium te verhogen.”

Naast de radioprogramma’s en het lesgeven is Popadic actief op het gebied van de performance art. Ze werkt samen met kunstenaars, schrijft gedichten en ontwikkelt optische en visuele effecten voor films. Ze heeft een klassieke achtergrond als schilder, theatermaker en civiel ingenieur. Tijdens haar studie aan de Glasafdeling van de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam hield ze zich bezig met schilderen op glas en zandstralen en combineerde ze glas met meerdere materialen in beelden en installaties. In het derde jaar van haar opleiding leerde ze gieten en blazen en in 1991 studeerde ze af met installaties waarin meerdere technieken, waaronder slumping, waren samengebracht. Praktijkervaring deed ze op bij Bevo Glasateliers, waar ze nog regelmatig werkt. Na haar opleiding ging ze les geven en werkte ze nauw samen met vormgevers en fabrieken. Tot haar meest bekende werk behoren de Oranje Vazen in opdracht van het Nationaal Glasmuseum Leerdam en Royal Leer-

Jelena Popadic, *20.000 Leagues Under the Sea*, 2011; vrij geblazen studiolglas, gezandstraald; h 19 cm, Ø 21 cm. Unica

Jelena Popadic, *Emerald*, 2011; vrij geblazen studieglas, kleur onderlaag, gezandstraald; h 20 cm, Ø 24,5 cm. Unica

Jelena Popadic, *Amber granate*, 2011/12; vrij geblazen studieglas, kleur onderlaag, gezandstraald, gepolijst; h 28 cm, Ø 23 cm. Unica

dam Crystal en de prins Bernhard Fonds vaas. De glasobjecten die ze realiseert zijn een verlengstuk van haarzelf. De wijze waarop ze omgaat met het materiaal, is ook de manier waarop ze omgaat met cursisten en studenten: bedachtzaam, altijd gebruikmakend van de mogelijkheden die ieder individu heeft. Maar dat individu ook stimuleren en leren naar zichzelf te kijken. Hoe kan ik het uiterste uit mezelf halen? Jelena Popadic werkt met glas, maar heeft zich ook verdiept in films en filmscripts. En vooral op de combinatie van film en glas. Hoe kan ik glas op een wezenlijke manier inzetten in het verhaal dat de film vertelt? Bovendien heeft ze ervaring met lesgeven (IKA Mechelen) en weet ze haar diepe belangstelling voor het medium glas over te dragen op studenten. ●

- Jelena Popadic, Conradstraat 105, NL-1018 NE Amsterdam, tel +31 (0)6-26671630; dasseljena@gmail.com | <http://www.bno.nl/profiel/1535/jelena-popadic>.
- Jelena Popadic wordt vertegenwoordigd door Kristal-glas, Patrick & Danny de Keijzer, Hoogstraat 45, NL-4141 BB Leerdam, tel +31 (0)345-637599. Open: vrijdag 13.00-17.00 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur. www.kristal-glas.nl
- Jelena Popadic neemt deel aan de tentoonstelling *Zwart & Wit / Black & White*. Gorcums Museum, Grote Markt 17, NL-4201 EB Gorinchem, tel +31 (0)183-632821. Open: dinsdag t/m zaterdag 10.00-17.00 uur, zondag 11.00-17.00 uur. Tot en met 19 mei 2013. www.gorcumsmuseum.nl

Jelena Popadic, *Inner Moon* (opaline), 2011; vrij geblazen studieglas, kleur onderlaag, gezandstraald, gepolijst; h 27 cm, Ø 28 cm. Unica. Foto www.kristal-glas.nl